

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра статистики, обліку та аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету
Віталій ДЯЧЕК
“24” серпня 2024 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
«Статистичні стандарти та класифікації»
(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
галузь знань _____ 05 «Соціальні та поведінкові науки» _____
спеціальність _____ 051 «Економіка» _____
освітня програма _____ «Економічна аналітика та статистика» _____
вид дисципліни _____ обов'язкова _____
факультет _____ економічний _____

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою економічного факультету
“27” серпня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Тетяна ЧАЛА, доцент закладу вищої освіти кафедри статистики, обліку та аудиту
ХНУ імені В. Н. Каразіна, канд. екон. наук, доцент;

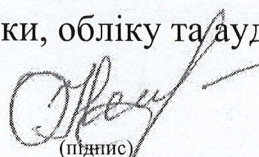

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку та аудиту

Протокол від “26” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри статистики, обліку та аудиту

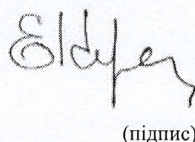

(підпис)

Оксана НЕСТЕРЕНКО

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником
проектної групи) «Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»
назва освітньої програми

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)
«Бізнес-аналітика та міжнародна статистика»

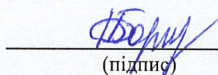
(підпис)

Олена КУЩЕНКО

Програму погоджено науково-методичною комісією
економічного факультету
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “27” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Дар'я ЗАГОРСЬКА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Статистичні стандарти та класифікації» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності (напряму) 051 «Економіка»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є набуття знань про уніфіковані підходи до формування системи метаданих із використанням статистичних стандартів і класифікацій задля збору та аналізу широкого спектру економічної та соціальної інформації.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є набуття навичок формування системи метаданих (стандартів та класифікацій) для проведення аналізу соціально-економічних процесів у міжнародному та національному аспекті.

Після завершення курсу студент має набути такі **загальні, фахові та спеціалізовані компетентності**:

Загальні:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

Фахові та спеціалізовані:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК17. Здатність до формування інформаційної бази, розуміння принципів проведення статистичного спостереження і методів збору даних; визначення інформаційної бази аналізу, доцільні способи обробки та систематизації інформації; здатність знаходити, обробляти і аналізувати інформацію із різних джерел.

СК18. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміння міжнародних норм, статистичних стандартів, систем та класифікацій.

1.3. Кількість кредитів – 4 кредити ECTS.

1.4. Загальна кількість годин – 120 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
6-й	6-й
Лекції	
32 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	-
Лабораторні заняття	
-	-
Самостійна робота	
56 год.	114 год.
у тому числі, контрольна робота	
10 год.	10 год.

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

РН28. Розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі економіки.

Після вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- розуміти роль класифікацій і стандартів у статистичних дослідженнях;
- описувати міжнародні статистичні органи та їхню діяльність в галузі розроблення стандартів і класифікацій;
- усвідомлювати міжнародні підходи до класифікації та кодування статистичної інформації;

вміти:

- формувати системи метаданих в процесі статистичного виробництва;
- користуватися міжнародними статистичними стандартами та класифікаціями;
- формувати необхідні масиви статистичної інформації із використанням статистичних стандартів і класифікацій.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Методологічні засади та принципи побудови міжнародних статистичних стандартів і класифікацій

Тема 1. Теоретико-методологічні основи розроблення системи статистичних стандартів та класифікацій

- 1.1. Цілі та функції статистичних стандартів та класифікацій.
- 1.2. Сутність та завдання статистичних стандартів та класифікацій.
- 1.3. Статистична діяльність міжнародних організацій.

Тема 2. Загальна статистична модель бізнес-процесу

- 2.1. Концепція GSBPM (Generic Statistical Business Process Model)
- 2.2. Історія розроблення та удосконалення GSBPM.
- 2.3. Структура GSBPM.
- 2.4. Етапи GSBPM.
- 2.5. Наскрізні процеси управління.

Тема 3. Міжнародні стандарти в галузі розроблення статистичних метаданих

- 3.1. Сутність і види метаданих.
- 3.2. Міжнародні інструменти уніфікації статистичних метаданих.
- 3.3. Формат системи метаданих.
- 3.4. Принципи побудови та управління метаданими.
- 3.5. Сучасні можливості для подання метаданих.

Тема 4. Стандарт обміну даними і метаданими в глобальному статистичному співтоваристві

- 4.1. Загальне уявлення про SDMX.
- 4.2. Основні віхи історичного розвитку SDMX.
- 4.3. Основні елементи та зміни стандарту SDMX версії 3.0.

- 4.4. Бізнес кейс для SDMX. Загальна і технічне навчання.
- 4.5. Інформаційна модель SDMX.
- 4.6. Переваги впровадження SDMX в статистичну діяльність.

Тема 5. Стандарти забезпечення якості статистики

- 5.1. Об'єкти управління якістю в статистиці.
- 5.2. Базові принципи забезпечення якості.
- 5.3. Параметри якості.
- 5.4. Національні базові засади забезпечення якості.
- 5.5. Оцінка якості як частина управління якістю.

Розділ 2. Основні сучасні міжнародні статистичні класифікації

Тема 6. Система статистичних класифікацій.

- 6.1. Сутність та завдання класифікації статистичної інформації.
- 6.2. Діяльність групи експертів за міжнародними статистичними класифікаціями.
- 6.3. Створення та розвиток інтегрованої системи міжнародних статистичних класифікацій.
- 6.4. Гармонізація статистичних класифікацій.
- 6.5. Основні джерела інформації про статистичні класифікації.

Тема 7. Класифікації видів економічної діяльності.

- 7.1. Призначення класифікацій видів економічної діяльності.
- 7.2. Основний, другорядний і допоміжний види економічної діяльності.
- 7.3. Визначення основного виду економічної діяльності.

Тема 8. Класифікації продукції та товарів.

- 8.1. Класифікації продукції. Призначення, рівні використання.
- 8.2. Гармонізована система опису та кодування товарів (HS; CN; УКТЗЕД).
- 8.3. Класифікація за широкими економічними категоріями.

Тема 9. Класифікації в системі національних рахунків.

- 9.1. Класифікації витрат за цілями. Загальна характеристика.
- 9.2. Класифікація індивідуального споживання за цілями.
- 9.3. Класифікація інституціональних одиниць за секторами економіки.

Тема 10. Класифікації в соціальній статистиці.

- 10.1. Класифікації професій.
- 10.2. Класифікації статусу в зайнятості.
- 10.3. Класифікації освіти.
- 10.4. Міжнародна класифікація хвороб.
- 10.5. Міжнародна класифікація злочинів для статистичних цілей.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо- го	у тому числі					усьо- го	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Методологічні засади та принципи побудови міжнародних статистичних стандартів і класифікацій												
Тема 1. Теоретико-методологічні основи розроблення системи статистичних стандартів та класифікацій	7	2	2	-	-	3	10					10
Тема 2. Загальна статистична модель бізнес-процесу	11	3	3	-	-	5	10					10
Тема 3. Міжнародні стандарти в галузі розроблення статистичних метаданих	11	3	3	-	-	5	10	1				9
Тема 4. Стандарт обміну даними і метаданими в глобальному статистичному співтоваристві	13	4	4	-	-	5	15	1				14
Тема 5. Стандарти забезпечення якості статистики	13	4	4			5	10					10
Разом за розділом 1	55	16	16	-	-	23	55	2				53
Розділ 2. Основні сучасні міжнародні статистичні класифікації												
Тема 6. Система статистичних класифікацій	7	2	2	-	-	3	10					10
Тема 7. Класифікації видів економічної діяльності	11	3	3	-	-	5	10	1				9
Тема 8. Класифікації продукції та товарів	11	3	3	-	-	5	10	1				9
Тема 9. Класифікації в системі національних рахунків	13	4	4	-	-	5	15	1				14
Тема 10. Класифікації в соціальній статистиці	13	4	4			5	10	1				9
Разом за розділом 2	55	16	16	-	-	23	55	4				51
Контрольна робота	10	-	-	-	-	10	10					10
Усього годин	120	32	32	-	-	56	120	6				114

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1. Методологічні засади та принципи побудови міжнародних статистичних стандартів і класифікацій	
1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи розроблення системи статистичних стандартів та класифікацій	2
2	Тема 2. Загальна статистична модель бізнес-процесу	3
3	Тема 3. Міжнародні стандарти в галузі розроблення статистичних метаданих	3
4	Тема 4. Стандарт обміну даними і метаданими в глобальному статистичному співтоваристві	4
5	Тема 5. Стандарти забезпечення якості статистики	4
	Розділ 2. Основні сучасні міжнародні статистичні класифікації	
6	Тема 6. Система статистичних класифікацій	2
7	Тема 7. Класифікації видів економічної діяльності	3
8	Тема 8. Класифікації продукції та товарів	3
9	Тема 9. Класифікації в системі національних рахунків	4
10	Тема 10. Класифікації в соціальній статистиці	4

5. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, підготовку до практичних занять, підготовку до поточного контролю, створення доповіді (презентації) за обраною науковою темою, виконання контрольної роботи та підготовку до підсумкового контролю (залік).

Зміст самостійної роботи студента за дисципліною (опрацювання навчального матеріалу) визначається кількістю годин на підготовку до:

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Проробка конспекту лекції, вивчення рекомендованої літератури по темах, які викладаються на лекціях	8	36
2	Підготовка до практичних занять	12	24
3	Підготовка до аудиторних контрольних робіт	8	15
4	Створення доповіді (презентації) за обраною темою	6	20
5	Виконання контрольної роботи з курсу	10	10
6	Підготовка до підсумкового контролю (залік)	12	9
	Разом	56	114

6. Індивідуальні завдання (контрольна робота)

Контрольна робота є обов'язковою частиною самостійної роботи студента.

Написання контрольної роботи має сприяти глибшому засвоєнню студентами дисципліни «Статистичні стандарти та класифікації», спонукає ґрунтовно вивчати спеціальні інтернет-ресурси та передбачає збір, узагальнення та аналіз статистичних даних за обраним напрямом дослідження.

Контрольна робота оцінюється за критеріями:

- самостійності виконання;
- логічності та послідовності викладення матеріалу;
- деталізації плану;
- якості оформлення, презентації та захисту контрольної роботи.

7. Методи навчання

Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика й техніка викладання, але й висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через:

- високу мотивацію студентів;
- закріплення теоретичних знань на практиці;
- підвищення самосвідомості студентів;
- вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення;
- вироблення здатності приймати колективні рішення;
- вироблення здатності до соціальної інтеграції;
- придбання навичок вирішення конфліктів;
- розвиток здатності до компромісів.

При викладанні дисципліни «Статистичні стандарти та класифікації» для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах та ін.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами, й увага студентів має бути сконцентрована на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, що розглядаються.

При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають студента шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує студентів сконцентруватися, й почати активно мислити в пошуках правильної відповіді. На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені питання, а висвітлювати матеріал, таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використати при вирішенні проблеми.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доведень та узагальнень.

Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди й переконання, виробляють уміння формулювати думки й висловлювати їх, учать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів, і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

8. Методи контролю

Оцінювання знань, вмінь та навичок студентів включає ті види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни «Статистичні стандарти та класифікації» передбачають лекційні, практичні заняття, самостійну роботу та виконання контрольної роботи.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- поточне оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;
- складання проміжного контролю знань (тестування);
- оцінювання виконання та захист контрольної роботи;
- складання заліку.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні індивідуальних завдань, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- оволодіння методами економіко-статистичної обробки даних з використанням комп'ютерних технологій;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінювання знань студента під час виконання завдань для самостійної роботи проводиться за 4-бальною шкалою.

Оцінка «відмінно» ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

При оцінюванні практичних занять увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний контроль рівня знань (*тестування*) передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

9. Схема нарахування балів

Структура засобів контролю та розподіл балів із дисципліни «Статистичні стандарти та класифікації» наведена в табл. 1.

Таблиця 1

Узагальнена схема нарахування балів (денна форма навчання)

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання											Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Індиві- дуальне завдання	Разом	Екзаме- наційна робота	Сума
Проміжне тестування															
Розділ 1					Розділ 2										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10						
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30		60	40	100	

T1, T2 ... – теми розділів.

Проміжний тестовий контроль проводиться один раз на семестр.

Тести можуть бути застосовані як з метою контролю, так і для закріплення теоретичних знань і практичних навичок. Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними темами.

Підсумковий контроль за курсом - у формі заліку.

Залік здійснюється за білетами, які містять чотири завдання (два теоретичних питання, одне практичне завдання - задача і тести). Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною.

Критерії оцінювання (засоби діагностики)

Критерії оцінювання результативності роботи студентів при виконанні самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. *Повнота виконання завдання:*

- Елементарна;
- Фрагментарна;
- Повна;
- Неповна.

2. Рівень самостійності студента

- під керівництвом викладача;
- консультація викладача;
- самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання):

- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
- середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
- достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
- високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

- *Повнота відповіді або виконання завдання:* елементарна; фрагментарна; повна; неповна.
- *Рівень сформованості логічних умінь:* елементарні дії; операція, правило, алгоритм; правила визначення понять; формулювання законів і закономірностей; структурування суджень, доводів, описів.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за виконання контрольної роботи

Контрольна робота студента складається з двох частин: перша – опрацювання теоретичного питання, друга – виконання практичного завдання. Максимальна оцінка за виконання завдань контрольної роботи – 30 балів.

Виконання завдань оцінюється за такими критеріями:

- 1) теоретичне питання:
  - повнота й ґрунтовність викладу;
  - аргументованість тверджень;
  - суб'єктне усвідомлення змісту;
  - термінологічна коректність;
- 2) практичне завдання:
  - технологічна грамотність;

- методична грамотність;
- обґрунтованість висновків;
- правильність оформлення.

Шкала оцінювання контрольної роботи

Кількість балів	Теоретичне питання	Практичне завдання
23-30	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність	Продемонстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення обґрунтовано. Оформлення відповідає вимогам.
15-22	Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктне його усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	Наявність незначних методичних і технологічних помилок, а також помилок в оформленні роботи. Методичні рішення обґрунтовано.
8-14	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок, а також в оформленні роботи.
0-7	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Методична й технологічна неграмотність. Неправильне оформлення роботи.

Допуск студента до підсумкового контролю

Допуск студента до підсумкового контролю здійснюється за умови отримання не менше 10 балів за сумарними результатами усіх видів поточного семестрового контролю.

Критерії оцінювання залікового завдання

Оцінювання знань студента проводиться за дворівневою шкалою (зараховано, не зараховано). На заліку студент може отримати максимум 40 балів:

1. Для отримання 35-40 балів студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язно й обґрунтовано;
- навести вірне рішення задачі та тестів.

2. Для одержання 25-34 балів студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- викласти теоретичний матеріал зв'язно й обґрунтовано;
- навести вірне рішення задачі;
- можливі помилки у відповідях на тести.

3. Для отримання 15-24 балів студент повинен:

- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
- можливі помилки при розв'язанні задачі та в тестах.

4. Оцінку 1-14 балів отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередніх пунктах.

Кожний пункт залікового завдання оцінюється окремо. Загальна оцінка дорівнює сумі оцінок кожного завдання.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами підсумкового заліку).

У відповідності до набраних студентом балів оцінка знання матеріалу проводиться за дворівневою системою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою
	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	зараховано
80-89	
70-79	
60-69	
50-59	
1-49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Чала Т. Г. Статистичні стандарти та класифікації : навчально-методичний посібник / Т. Г. Чала. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 164 с.

2. Міжнародна статистика : навчальний посібник / О. С. Корепанов, В. М. Соколов, Т. Г. Чала та ін. ; за ред. В. М. Соколова, Т. Г. Чалої. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 442 с.

Допоміжна література

1. Комлева М. А., Чала Т. Г. Використання міжнародних класифікацій у рамках аналізу ринку сільськогосподарських угідь в Україні. *Modern directions of scientific research development*. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. BoScience Publisher. Chicago, USA. 2022. Pp. 911-917. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2022/01/MODERN-DIRECTIONS-OF-SCIENTIFIC-RESEARCH-DEVELOPMENT-26-28.01.22.pdf>

2. Корепанов О.С., Чала Т.Г. Міжнародні підходи до модернізації статистики трудових відносин. *Актуальні аспекти сучасної статистичної науки і практики*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті проф. А.З. Підгорного (Одеса, 31 травня 2023 р.). Одеса: Одеський національний економічний університет. 2023. С. 9-12. URL: <http://194.44.12.92:8080/xmlui/bitstream/handle/123456789/7784/%D0%9E%D1%81%D0%B0%D1%83%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE-%D0%93%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D1%86%D1%8C.pdf?sequence=1>

3. Парфенцева Н. О. Міжнародні статистичні класифікації в Україні: розвиток і впровадження : [моногр.] / Н. О. Парфенцева. К. : Формат, 2009. 600 с.

4. Чала Т.Г., Крупа А. Р. Використання стандартної міжнародної торгової класифікації для забезпечення порівнянності міжнародної статистики торгівлі товарами. *Scientific Research in the Modern World*. VII Міжнародна науково-практична конференція, 4–6.05.2023, Торонто, Канада. С. 572–578. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-research-in-the-modern-world-4-6-05-2023-toronto-kanada-arhiv/>
5. Чала Т. Г., Славута О. І., Корепанов Г. С., Черненко Д. І. Адаптація міжнародних підходів до формування системи статистичних показників аналізу використання водних ресурсів на рівні міста. *Проблеми економіки*. Харків, 2021. № 1 (47). С. 192–200. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2021-1_0-pages-192_200.pdf
6. Чала Т.Г. Уніфікація міжнародних підходів до модернізації, упорядкування та узгодження стандартів виробництва статистичної інформації. *Стійкий розвиток національної економіки: актуальні проблеми та механізми забезпечення*: матеріали VI міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (27.04.2023 р.). Кривий Ріг: Донецький нац. ун-т ек-ки і торг. ім. М. Туган-Барановського, 2023. С. 32–36.
7. Chala T., Korepanov O., Lazebnyk I., Chernenko D., Korepanov G. Information provision for monitoring the sustainable development of the land and biodiversity. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*. Volume 1254, 4th International Conference on Sustainable Futures: Environmental, Technological, Social and Economic Matters (ICSF-2023), 22/05/2023 - 26/05/2023. ISSN 17551307. Kryvyi Rih, Ukraine. 2023. Kryvyi Rih: IOP Publishing. DOI <https://doi.org/10.1088/1755-1315/1254/1/012017>. URL: <https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/1254/1/012017/pdf>
8. International Classification of Diseases (ICD-11). 2022 URL: <https://icd.who.int/en>
9. International Classifications of Status in Employment and Status at Work (ICSE and ICSaW). URL: <https://ilostat.ilo.org/resources/concepts-and-definitions/classification-status-at-work/>
10. International Standard Classification of Education. Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions. URL: <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
11. International Standard Classification of Education. ISCED. 2011. URL: <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
12. International Standard Classification of Occupations. ISCO-08. URL: <https://www.ilo.org/public/english/bureau/stat/isco/>
13. International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC, Rev. 4). URL: https://unstats.un.org/unsd/publication/seriesm/seriesm_4rev4e.pdf
14. Generic Statistical Information Model (GSIM): Statistical Classifications Model / UNECE, 2015. URL: <http://unstats.un.org/unsd/class/intercop/expertgroup/2015/AC289-22.PDF>.

15. SDMX (Statistical Data and Metadata eXchange). URL: <https://sdmx.org/> (дата звернення: 01.04.2023).

16. SDMX GLOSSARY. Version 2.1 – December 2020. URL: https://sdmx.org/?sdmx_news=sdmx-glossary.

17. Statistical Classifications. Statistics Division. Department of Economic and Social Affairs. URL: <https://unstats.un.org/unsd/classifications/> (дата звернення: 01.04.2023).

18. System of National Accounts, 2008 (2008 SNA) / European Communities, International Monetary Fund, Organisation for Economic Co-operation and Development, United Nations and World Bank, 2009 URL: <http://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/SNA2008.pdf>.

19. United Nations National Quality Assurance Frameworks Manual for Official Statistics. United Nations. 2019. URL: <http://unstats.un.org/unsd/dnss/QualityNQAF/nqaf.aspx>

20. International Classification of Crime for Statistical Purposes (ICCS). VERSION 1.0. United Nations, March 2015. URL: https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/statistics/crime/ICCS/ICCS_English_2016_web.pdf

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Класифікатори (класифікації). Офіційний сайт Державної служби статистики України . URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Нормативно-правова база / Кабінет Міністрів України; Урядовий портал. – Офіц. веб-сайт. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/npd/list>.

3. Нормативно-правові акти // Урядовий портал. Єдиний веб-портал виконавчої влади України. URL: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=32854.

4. Статистична інформація / Державна служба статистики України // Офіційний сайт державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора/проректора або за змішаною формою навчання, або повністю дистанційно в синхронному режимі.

У разі проведення екзамену/заліку в дистанційній формі використовується LMS платформа Moodle з автентифікацією здобувача у режимі відеоконференції з Zoom. Реєстрація (допуск до складання) учасників освітнього процесу, а також обмін контрольними (підсумковими) завданнями та відповідями на них здійснюється винятково з корпоративної електронної пошти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (домен – karazin.ua) із забезпеченням академічної доброчесності. При проведенні екзамену/заліку в дистанційній формі використовуються технічні і програмні засоби, які дозволяють забезпечити аудіо- і відео- фіксацію.